

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSADÁCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH ZA 1. POLOLETÍ 2011

I. ZÁSADY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY

V období od 1. ledna do 30. června 2011 zasahovaly jednotky požární ochrany u **47 696** událostí, což je o **17 %** méně než ve stejném období roku 2010. Nejčetnějšími událostmi byly technické havárie – tvoří **59,0 %** z celkového počtu událostí, požáry – **16,1 %**, následují dopravní nehody – **14,4 %**, úniky nebezpečných chemických látek – **4,6 %**, plané poplachy – **6,5 %** atd.

Základní údaje o událostech v ČR

Druh události	2010	2011	Index % 11/10
Požáry s účastí jednotky PO	9 263	11 896	128
Dopravní nehody	8 315	7 531	91
Úniky nebezpečných látek	2 648	2 599	98
z toho „ropných produktů“	2 222	2 063	93
Technické havárie	34 011	21 851	64
Radiční havárie a nehody	0	0	0
Ostatní mimořádné události	5	7	140
Plané poplachy	3 729	3 812	102
UDÁLOSTI CELKEM	57 610	47 696	83

index - %

Od r.2010 platí změna při evidenci živelních pohrom. Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví, majetek či životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události.

Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů za první pololetí 2011 následující:

celkem 2 084 zásahů, z toho:

- 35 u požárů (způsobených zejména bleskem),
- 38 u dopravních nehod,
- 1 při úniku nebezpečné chemické látky,
- 2004 u technických havárií,
- 6 v souvislosti s planým poplachem.

Počet **požárů** vzrostl o 28 %. Na nepříznivý vývoj měl vliv především vyšší počet požárů volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec – po většinu období bylo sucho.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO oproti loňskému roku poklesl o 9 %. Nejčetnější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 1 118 (-281), minimum v kraji Karlovarském – 207 (-4). Celkově u nehod hasiči bezprostředně zachránili 1 662 osob (+36), při zásazích se vyskytlo 311 (+54) usmrcených osob a také 5 230 (+258) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčetnějšími úniky ropných produktů – 2 063 (-159), úniky plynů včetně aerosolů – 293 (+43), dále úniky kapalin mimo ropných produktů – 175 (+68), pevných látek – 7 (-1) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 61 (0). Nejvyšší počet těchto případů byl v hl. m. Praze – 433 (-126), nejméně v kraji Pardubickém – 33 (-13).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 14 (0), dále technické pomoci – 19 862 (-14 170), technologické pomoci – 344 (-24) a ostatní pomoci – 1 631 (-32). Jsou doménou jednotek Hasičského záchranného sboru ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů apod. Nejvíce případů je evidováno v kraji Moravskoslezském – 4 532 (-4 303), nejmenší počet v kraji Libereckém – 519 (-35).

Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 2%, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil na 8%. Nejčetnější (45 %) jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací, další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu, který měl příznak požáru (22 %), přivolání k nenahlášenému pálení (11 %), zneužití jednotky PO (6 %) a jiné důvody (16 %). Nejvíce planých poplachů bylo ve Středočeském kraji - 593 (+89), nejméně v kraji Královéhradeckém – 97 (+13).

Podle dnů v týdnu nejvíce událostí vzniklo ve středu (15,1 %), nejméně v neděli (12,3 %), podle měsíců nejvíce v červnu (19,4 %) a nejméně v únoru (12,3 %).

Počet událostí v krajích

Počet událostí	2010	2011	Index % 11/10
Praha	4 938	4 142	84
Středočeský	6 929	6 295	91
Jihočeský	3 660	2 939	80
Plzeňský	3 142	3 102	99
Karlovarský	1 662	1 828	110
Ústecký	3 958	4 762	120
Liberecký	1 654	1 656	100
Královéhradecký	2 491	2 253	90
Pardubický	3 089	2 160	70
Vysočina	3 214	3 393	106
Jihomoravský	5 245	3 830	73
Olomoucký	3 635	2 376	65
Zlínský	2 429	1 693	70
Moravskoslezský	11 564	7 267	63
CELKEM ČR	57 610	47 696	83

Počet událostí poklesl v 10 krajích - početně nejvíce v Moravskoslezském, nárůst byl ve 3 krajích – početně největší v kraji Ústeckém. V Libereckém kraji počet událostí stagnoval.

Rovněž letos poklesl oproti stejnému období roku 2010 počet zásahů jednotek PO - o 19 %, na celkový počet 63 750. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 65 %, podíl SDH obcí je 26,8 %. Profesionální HZS podniků se podílejí na všech zásazích 7,6 % a jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO jen 0,6 %.

Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2010	2011	Index % 11/10
Počet zásahů všech jednotek PO	78 454	63 750	81
- jednotek HZS ČR	46 453	41 411	89
- jednotek SDH obcí	26 001	17 099	66
- jednotek HZS podniků	5 513	4 871	88
- jednotek SDH podniků a ost.	487	369	76

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Hasiči bezprostředně zachránili nebo evakovali z ohrožených prostor v letošním 1. pololetí 18 964 osob (-6 490), nejvíce při požárech, dopravních nehodách, technických pomocích, živelních pohromách. Při zásazích bylo 215 hasičů zraněno (+12), z toho 164 profesionálních (+24) a 51 dobrovolných (-12).

Při zásazích se vyskytlo také 1 040 usmrcených osob (+82) – jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla 7 274 zraněným osobám (+373) poskytnuta pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomocích a požárů).

Integrovaný záchranný systém (IZS) - spolupráce jednotek PO

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami požární ochrany má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ IZS. V prvním pololetí bylo evidováno 44 335 případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (+727). Nejvíce – 60,8 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, 19,5 % na zdravotnickou záchrannou službu a 11 % na obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

II. POŽÁRY

V období 1. pololetí 2011 vzniklo v ČR **12 259** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (+2 996), tj. o 32,3 % více než ve stejném období roku 2010. Přímé škody dosáhly částky **1 249,6 mil. Kč** (+35,4). Při požárech bylo **64 osob usmrceno** (+6) a dalších **598 osob zraněno** (+88). Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **3 663 mil. Kč** (-1 143).

Požáry - základní ukazatele v období 1. pololetí

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U	Z
2010	9 263	923,0	58	510
2011	12 259	1 249,6	64	598

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob

Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos již 182 (+24) a přímé škody u nich dosáhly 71 % z celkových škod. Největší počet požárů je evidován ve Středočeském kraji – 1 823 (+473), nejméně ve Zlínském kraji – 423 (+40). Největší škody eviduje Zlínský kraj – 330,4 mil.Kč (+246,9), nejmenší škody kraj Karlovarský – 26,1 mil.Kč (-15,9). Nejvíce usmrcených osob při požárech bylo v Jihomoravském kraji – 9 (+3), nejvíce zraněných osob je evidováno ve Středočeském kraji – 96 (+40).

Z celkového počtu **64** usmrcených osob při požárech bylo:

- žádné dítě do 15 let (0),
- 47 osob ve věku od 15 do 60 let (-2),
- 17 osob ve věku nad 60 let (+8).

Nejvíce požárů vzniklo v březnu – 3 343 (+1 428), nejméně v lednu – 1 290 (+39).

Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. pololetí

Příčina/rok	2010	2011	Index % 11/10
Úmyslné zapálení	743	927	125
Hra dětí s ohněm	121	131	108
Nedbalost dospělých	1 363	1 462	107
Závady komínů	172	186	108
Závady topidel	100	71	71
Technické závady (mimo komínů a topidel)	1 351	1 379	102
Samovznícení	34	46	135
Výbuchy	8	10	125
Blesky	15	34	227
Dopravní nehody	54	62	115
Dále nedošetřované požáry	4 871	7 328	150
Ostatní příčiny	19	15	79
Neobjasněno, v šetření	412	608	148
CELKEM	9263	12 259	132

Požáry v odvětvích hospodářství v 1. pololetí 2011

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis.Kč	U	Z
Zemědělství	299	2,44	70 302,90	0	19
Lesnictví	232	1,89	6 266,00	0	20
Dobývání nerost.surovin	13	0,11	22 080,00	0	0
Zpracovatelský průmysl	288	2,35	451 804,10	4	37
Výroba,rozvod el. a plynu	88	0,72	29 886,30	2	2
Stavebnictví	49	0,40	7 065,60	0	3
Obchod, opravy zboží	93	0,76	134 334,00	3	20
Pohostinství, ubytování	160	1,31	67 462,50	4	41
Doprava	1025	8,36	128 626,30	15	93
Pošty, telekomunikace	9	0,07	349,80	0	0
Peněžnictví, pojišťovnictví	8	0,07	1 427,00	0	0
Služby podnikům,výzkum	165	1,35	25 066,80	2	24
Veřej.správa, bezpečnost	16	0,13	944,50	0	2
Školství	17	0,14	1 465,00	0	0
Zdravotnictví,soc.činnost	21	0,17	301,40	0	9
Ost.veřejné a osob.sloužby	972	7,93	72 245,20	2	19
Soukromé domácnosti	1409	11,49	211 107,80	32	305
Jiné a nezatříděno	7395	60,32	18 914,00	0	5
CELKEM	12 259	100,00	1 249 649,20	64	598

Oproti stejnému období loňského roku poklesl počet požárů ve službách podnikům a výzkumu, školství a zdravotnictví. V ostatních odvětvích počet požárů vzrostl či stagnoval.

Škody poklesly v odvětvích zemědělství, lesnictví, výrobě a rozvodu el. a plynu, ve službách podnikům a výzkumu a ve zdravotnictví. V ostatních odvětvích škody vzrostly nebo stagnovaly.

3. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

13 1. – **Šest skladových hal vietnamské tržnice firmy PL, spol. s. r. o., Brno – Černovice.**
Příčina – v šetření. Škoda - 60 000 000 Kč. Zraněn 1 hasič.

20. 1. – **Poháněcí stanice pásové dopravyfy SEVEROČESKÉ DOLY a.s., Tušimice, okr. Chomutov.** Příčina – tření válečku dopravníku. Škoda – 20 000 000 Kč.

18. 2. – **Sklad stavebního materiálu fy DEKTRADE a.s., Zlín – Příluky.** Příčina – technická závada elektrorozvodů. Škoda – 10 134 000 Kč. Zraněn 1 hasič.

6. 3. – **Sklad spojovacího materiálu fy LACMAN, spol. s.r.o., Víska, okr. Havlíčkův Brod.**
Příčina – v šetření. Škoda – 26 000 000 Kč. Zraněny 3 osoby.

1.4. - **Velkokapacitní seník fy AGPK a.s., Sedlnice, okr. Nový Jičín.** Příčina – úmyslné zapálení. Škoda – 15 335 000 Kč.

8. 4. – **Průmyslový areál na recyklaci plastů, Chropyně, okr. Kroměříž.** Příčina – v šetření. Zraněni 2 hasiči. Evakuováno 250 osob. Škoda – 270 000 000 Kč.

12. 4. – **Hotel Morava, Moravská Třebová, okr. Svitavy.** Příčina – technická závada elektroinstalace. Škoda – 16 000 000 Kč. Evakuováno 95 osob.

20. 4. – **Výrobní objektyfy Synthesia a.s. Semtín, okr. Pardubice.** Příčina – výbuch chemikálií. Škoda – předběžně 66 100 000 Kč. Usmrceny 4 osoby. Zraněno 9 osob.

27. 4. – **Diskotéka obecního kulturního domu**, Boháňka, okr. Jičín. Příčina – v šetření. Škoda – 13 000 000 Kč.

2. 5. – **Nákladní automobil Volvo s přívěsem a nákladem 220 ks tlakových lahví s acetylenem a inertními plyny** na 73. km dálnice D 5 u Štěnovic, okr. Plzeň jih. Příčina – prasklá pneumatika a dopravní nehoda. Škoda – 18 850 000 Kč. Zraněn 1 hasič.

22. 5. – **Sklad keramiky, svíček a dekorálních předmětů fy DEKOR EXTRA spol. s.r.o.**, Hrušovany u Brna, okr. Brno-venkov. Příčina – úmyslné zapálení. Škoda – 14 000 000 Kč. Zranění 2 hasiči.

30. 6. – **Výrobna palet fy DERPAL spol. s.r.o.**, Litvínovice, okr. České Budějovice. Příčina – v šetření. Škoda – 15 000 000 Kč.

pplk. Ing. Vladimír Vonásek
MV – generální ředitelství HZS ČR
E-mail: vladimir.vonasek@grh.izscr.cz